

RIKSLØNNSNEMNDAS KJENNELSE AV 25. NOVEMBER 1981 I SAK
NR. 3/81

Twisten mellom Norges Ingeniørorganisasjon
-NITO (NITO) og A/S Kongsberg Våpenfabrikk: (KV)

Nemndas sammensetning:

Professor Ole Myrvoll, formann
Trygdedirektør Finn Alexander
Administrerende direktør Alf Hernes
Sekretær i Landsorganisasjonen i Norge, Liv Buck
Viseadministrerende direktør i Norsk Arbeidsgiverforening,
Vilhelm Dahl
Forhandlingssjef i Norges Ingeniørorganisasjon, Odd Skaug
Personaldirektør ved A/S Raufoss Ammunisjonsfabrikker,
Thor Norderud.

Forhandlingssjef Odd Skaug og personaldirektør Thor
Norderud er utpekt av partene i tvisten. I samsvar med
§ 2,3 i lov av 19. desember 1952 om lønnsnemnd i arbeids-
tvister stemmer fra arbeidstakersiden Odd Skaug og fra
arbeidsgiversiden Thor Norderud.

Partene har gjort rede for sine standpunkter ved
skriftlige innlegg og muntlig prosedyre for nemnda under
hovedforhandling 22. oktober 1981.

Etter at saken har vært drøftet i flere møter avsa
Rikslønnsnemnda 25. november 1981 denne

k j e n n e l s e :

Twisten er oppstått i forbindelse med oppgjøret
sommeren 1981 i tariffområdet Norges Ingeniørorganisasjon
og A/S Kongsberg Våpenfabrikk. Partene hadde forhandlingsmøter
5., 13. og 26. mai samt 17. juni og 1. juli 1981. I sist-
nevnte møte ble forhandlingene brutt uten at det var oppnådd
enighet. NITO sa opp plassene for sine medlemmer med
virkning fra 17. august 1981. Plassoppsigelsen omfattet

ca. 850 arbeidstakere, hvorav 700 er ansatt på Kongsberg. De øvrige er ansatt ved bedriftens avdelinger i Horten, Narvik, Odda og Bergen.

Riksmeklingsmannen nedla forbud mot arbeidsstans og innkalte partene til tvungen mekling. Meklingen startet 5. august og NITO krevet fredag 14. august 1981 meklingen avsluttet. Det ble holdt meklingsmøter 17. og 18. august uten at det lyktes å bringe partene til enighet, og meklingen ble hevet uten resultat.

Etter bruddet i meklingen innkalte kommunalministeren partene til et møte, tirsdag 18. august 1981, hvor hun mottok en redegjørelse om konflikten.

Under møtet ble det klart at partene var villige til å forsøke ny mekling.

Partene møttes hos Riksmeklingsmannen igjen tirsdag kveld. Før meklingen fortsatte onsdag formiddag ønsket NITO et møte med Kommunalministeren.

På møtet sa NITO seg villig til ikke å iverksette streik før Regjeringen hadde tatt standpunkt til eventuell bruk av tvungen lønnsnemnd. Meklingsmøtet onsdag 19. august ble hevet uten resultat.

I statsråd 21. august fremmet Regjeringen provisorisk anordning om lønnsnemndbehandling av tvisten mellom NITO og A/S Kongsberg Våpenfabrikk. Den provisoriske anordning av 21. august 1981 har denne ordlyd: Med hjemmel i Grunnlovens § 17 blir det fastsatt:

§ 1

Tvisten mellom A/S Kongsberg Våpenfabrikk og Norges Ingeniørorganisasjon (NITO) i forbindelse med tariffrevisjonen 1981 skal avgjøres av Rikslønnsnemnda.

Det er forbudt å iverksette eller opprettholde arbeidsstans eller blokade til løsning av tvisten.

0202 Reglene i lov 19. desember 1952 nr. 7 om lønnsnemnd i arbeidstvister får tilsvarende anvendelse.

§ 2

Denne anordning trer i kraft straks.

0212

PARTENES PÅSTANDER:

NITO har nedlagt denne påstand:

"Tidligere overenskomst mellom K.V. og NITO fornyes med de endringer som framkommer i protokoll av 5. mai d.å. I tillegg inntas i overenskomsten nytt punkt om: Kompensasjon for pålagt reisevirksomhet utenom ordinær arbeidstid, - lik NITO's siste krav framlagt i meklingsmøte 18. mai d.å., og gjengitt ovenfor.

NITO-medlemmenes lønnsmasse heves med 18,3 pst. pr. 1. juli d.å."

A/S Kongsberg Våpenfabrikk har nedlagt denne påstand:

"Overenskomsten mellom A/S Kongsberg Våpenfabrikk og Norsk Ingeniørorganisasjon fornyes for perioden 01.07.1981 - 30.06.1982 med følgende endringer i tillegg til endringene i protokoll av 05.05.81 mellom Norsk Ingeniørorganisasjon og A/S Kongsberg Våpenfabrikk.

1. Det gis et generelt tillegg for NITO-gruppens medlemmer på 8 pst. pr. 01.07.1981.
2. Til opprettelse av skjevheter i forbindelse med oppgjøret pr. 01.07. anvender bedriften ca. 1,5 pst. etter individuell vurdering.
3. I løpet av avtaleåret anvender bedriften ca. 2 pst. for nødvendige individuelle lønnstilpasninger for NITO's medlemmer.
4. Bedriftens fremlegg (vedlegg 9) til kompensasjon for pålagt reise på egen fritid gjøres gjeldende fra den dag lønnsnemndas kjennelse foreligger."

PARTENES ANFØRSLER:

Norges Ingeniørorganisasjon (NITO) har i det vesentlige anført:

Resymè av saksforløpet

NITO anfører at de har en overenskomst direkte opprettet med Kongsberg Våpenfabrikk. Denne overenskomst er ett-årig og utløper pr. 30. juni.

Twistens omfang før mekling

NITO anfører videre at partene har kommet fram til enighet om en del av punktene i NITO's krav til endringer/ tillegg i overenskomsten.

NITO framholder at det som gjenstår av deres krav er en ny bestemmelse om kompensasjon for pålagt reise på egen tid i bedriftens tjeneste.

Det lønnskrav NITO har framsatt er redusert til 18,3 pst., framholdes det.

Begynnerlønn for ingeniører

NITO peker på at begynnerlønnen for ingeniører på K.V. er meget lav, noe den har vært i de siste årene. Ifølge NITO's lønnsstatistikk for privatansatte var gjennomsnittslønnen for nyuteksaminerte ingeniører høsten 1980 kr 79 884 mot kr 74 000 på K.V.

NITO peker på at når det gjelder nyuteksaminerte ingeniører i 1981, har NITO en prognose på en gjennomsnittlig begynnerlønn på kr 91 500 i privat sektor - en prognose de mener det er all grunn til å tro vil bli en realitet. Blant NITO's medlemmer på K.V. i dag, kan en registrere at ca. 200 medlemmer har en lønn lavere enn ovennevnte prognose for nyuteksaminerte, framholdes det.

Regulering for andre funksjonærgrupper på K.V. i 1981

NITO anfører at K.V. i 1981 har akseptert følgende lønnsregulering for Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer (NFATF) og Norske Sivilingeniørers Forening (NIF):

NFATF: 1.1.81 : 11,5 pst.
1.10.81 : 3,8 pst.
= 15,3 pst. i lønnsnivåøkning i perioden.

NIF: 1.7.81 : 10 pst. generelt.

- Oppjustering av skjevheter med ca. 2% (opp til 100 poeng i forhold til NIF-statistikken) pr. 1.9.81.
- 102 poeng pr. 31.12 1982 til NIF-statistikken.
- 104 poeng pr. 30. juni 1982 til NIF-statistikken.

NITO peker på at det her er vanskelig å anslå den nøyaktige heving av lønnsnivået i perioden, men den vil helt klart bli høyere enn K.V.'s tilbud til NITO, - anslagsvis ca. 16pst.

NITO's krav

NITO framholder at deres overenskomst med K.V. forutsetter at medlemmenes lønn skal vurderes og reguleres en gang pr. år - pr. 1. juli. NITO peker på at det prosentvise tillegg til bedriftsgruppens lønnsmasse fordeles av bedriften etter individuell vurdering. NITO peker videre på at det ikke finner sted noen lønnsglidning i perioden.

0205

NITO framholder at dette lønnsoppgjør ikke er bundet av inntektsreguleringsloven og dens forskrifter i det NITO har selvstendig overenskomst med K.V.

NITO henviser til overenskomsten med K.V. Del III, § 2, pkt. 2-1 lyder slik:

"Lønnsnivået for en bedrifts ingeniører/teknikere skal avpasses etter bedriftsmessige, bransjemessige og lokale forhold under hensyntagen til det alminnelige lønnsnivå for ingeniører/teknikere".

NITO viser til uttrykket "hensyntagen til det alminnelig lønnsnivå for ingeniører/teknikere", og peker på at måleinstrumentet for lønnsnivået er lønnsstatistikk. NITO framholder at det er N.A.F.-statistikken for funksjonærer med 2 - 3 årig teknisk skole som har vært benyttet av partene siden 1977 ved måling av bedriftsgruppens lønnsnivå.

NITO framholder at dersom en setter statistikkens gjennomsnitt lik 100 poeng, har bedriftsgruppens lønnsnivå før den årlige lønnsregulering, hatt denne utvikling:

1977:	99,3	poeng
1978:	99,9	"
1979:		(lønnsstopp)
1980:	98,4	"
1981:	94,8	"

NITO peker på at bedriftsgruppens lønnsnivå før regulering i år således var 94,8 poeng, en nedgang på 3,6 poeng fra året før. Etter NITO's syn er dette et altfor lavt nivå for en bedrift som K.V. NITO peker videre på at K.V. tilhører en bransje som er avhengig av høy ingeniørkompetanse og at bransjen er utsatt for konkurranse om denne arbeidskraften.

0206

NITO henviser også til overenskomstens § 2, pkt. 2-7 som lyder slik:

"Ved vurderingen av de individuelle lønninger skal det tas hensyn såvel til den utvikling i ingeniør/teknikerlønnene generelt som må forventes det enkelte år, som til den endring som er skjedd med hensyn til den enkeltes kompetanse".

Uttrykket "skal det tas hensyn så vel til den utvikling i ingeniør/teknikerlønnene generelt som må forventes det enkelte år ....." mener NITO forutsetter at organisasjonen selv utarbeider en prognose over den forventede lønnsutvikling for ingeniørene. Denne lønnsstigning må de enkelte bedriftsgrupper oppnå i regulering for å opprettholde sitt lønnsnivå, framholder NITO.

NITO viser til at deres krav ved meklingens start var 18,3 pst. NITO begrunner dette krav med at deres prognose for lønnsstigningen, basert på lønnsstatistikk for tidsrommet 1.9.1980 til 1.9.1981, er på 13,1 pst. NITO anfører at deres bedriftsgruppe på K.V. må ha en lønnsregulering av denne størrelsesorden for å opprettholde sitt fra før lave lønnsnivå (94,8 poeng). Videre peker NITO på at det pr. 22. oktober 1981 ikke er noe som tyder på at den gjennomsnittlige lønnsstigning vil bli mindre enn ovennevnte prognose. I tillegg viser NITO til sin klare oppfatning at bedriftsgruppens lønnsnivå er for lavt. NITO framholder at deres krav er bygget opp slik at gruppen skal ha et lønnsnivå på 100 poeng. For at dette skal nås må den gjennomsnittlige lønnsstigning påplusses 5,2 poeng.

Bedriftens tilbud under meklingen

NITO angir bedriftens tilbud under mekling slik:

"Punkt 1

Bedriften tilbød å anvende 1 pst. av lønsmassen pr. 30.6.81 til å løfte begynnerlønnene.

Punkt 2

Pr. 1.7. ville bedriften gi et generelt tillegg på 9 pst., videre ville bedriften pr. samme dato anvende 0,5 pst. til oppretting av skjevheter framkommet under oppgjøret.

Punkt 3

I løpet av avtaleåret sa bedriften seg villig til å anvende 2 pst. (tilsvarende 1 pst. pr. 1.7.81) til spesielle reguleringer.

Dette gir en nivåøkning på 12,5 pst. i løpet av avtaleperioden, framholder NITO, men en lønnsøkning på 11,5 pst. omregnet til 1. juli 1981. Bedriftens tilbud innebærer således en ytterligere senkning av lønnsnivået i forhold til sammenlignbar statistikk, mener NITO.

Kompensasjon for pålagt reisevirksomhet utenom ordinær arbeidstid

NITO viser til at de ved de siste års revisjonsforhandlinger med K.V. har krevet inntatt i overenskomsten bestemmelser om at pålagt reisevirksomhet i bedriftens tjeneste utenom ordinær arbeidstid, skal kompenseres.

NITO begrunner dette krav med at bedriftene etter hvert har pålagt NITO's medlemmer denne type reisevirksomhet mer og mer, slik at det har blitt en klar belastning i forhold til tidligere. I forhold til en rekke medlemmer har det betydd endrete arbeidsvilkår, framholdes det. NITO viser til at organisasjonen er helt klar over at en del stillinger må unntas. Dette er derfor tatt inn i forslaget. NITO peker på at K.V. har gjort det til en forutsetning for å gå med på en slik bestemmelse at et tilsvarende punkt inntas i overenskomsten mellom NITO og N.A.F. Ved revisjonen av overenskomsten mellom NITO og N.A.F. i 1980 fikk NITO et visst gjennomslag på dette punkt, dog uten at man kom fram til noe endelig, framholdes det.

NITO's siste forslag lyder slik:

- "1. Som reisetid regnes den tid som medgår fra reisesens påbegynnelse fra arbeidssted til ankomst forretningssted, inkludert nødvendig ventetid underveis. Dersom reisen omfatter flere forretningssteder, regnes tid for reiser mellom forretningsstedene som reisetid. Tid som tilbringes på hotell o.l. regnes ikke som reisetid.
2. Som kompensasjon for reisetid på egen fritid, gis 80 pst. av ordinær timelønn for den tid man er ute og reiser mellom kl 06.00 og kl 24.00. Tiden mellom kr 24.00 og 06.00 gir ingen godtgjørelse.
3. Unntak fra bestemmelsene, - følgende inngår ikke i avtalen:
  - Funksjonærer som ikke har rett til overtidsbetaling
  - Funksjonærer som deltar i konferanser, kurs, symposier eller besøk på messer e.l.
  - Funksjonærer som approberer og styrer sin egen reisevirksomhet.
  - Servicepersonell som omfattes av spesielle avtaler.
  - Funksjonærer som omfattes av bestemmelsene for offshoreavtaler o.l., som gir kompensasjon i form av fritid o.l.
  - Personell stasjonert i utlandet på særskilte avtaler."

Det pekes på at partene er enige om punktene 1 og 3.

K.V. har i det vesentlige anført:

K.V. anfører at av ca. 4 700 ansatte har ca. 4 000 ansatte en organisasjonsmessig tilknytning.

Årets lønnsforhandlinger

K.V. peker på at lønnsstrukturen for funksjonærene på bedriften i prinsippet er basert på frilønnsfastsettelse, avhengig av stilling, utdanning og utviste resultater. Lønnsutviklingen innenfor de respektive grupper er i tillegg avhengig av oppgjørens form.

K.V. viser til at årets lønnsforhandlinger fra deres side har vært ført med bakgrunn i følgende:

- a) Regjeringens opplegg for en moderat pris- og lønnsutvikling i 1981.
- b) Bedriftens nåværende situasjon og lønnsevne.

Videre anfører K.V. at de i lønnsoppgjørene for funksjonærene har lagt til grunn:

- a) Et generelt tillegg.
- b) Eventuelle justeringer med bakgrunn i lavere lønnsutvikling i forhold til tilsvarende grupper forøvrig, lavtlønnjustering, eller justering av begynnerlønnene.
- c) Gruppens lønnsutvikling i det nye avtaleåret p.g.a. stillingsutvikling, kompetanseheving eller økt ansvarsforhold.

K.V. peker på at lønnsstrukturen for funksjonærene på bedriften i prinsippet er basert på fri lønnsfastsettelse, avhengig av stilling, utdanning og utviste resultater. Lønnsutviklingen innenfor de respektive grupper er i tillegg avhengig av oppgjørens form.

K.V. framhever at bedriften ser lønnstilpassing som et av virkemidlene for å oppnå et ønsket resultat og har derfor i årets oppgjør lagt vekt på at denne muligheten er til stede.

K.V. viser til at resultatet av de lokale lønnsforhandlinger pr. 1. januar 1981 er følgende:

Merkantile grupper fikk en kostnadsramme på 11,5 pst. Oppgjøret hadde en lavlønsprofil hvor man tok spesielle hensyn til de lavere lønnsgrupper og begynnerlønnen.

For teknikere og arbeidsledere, hvor LO og NFATF var representert under meklingen, gikk meklingsmannens forslag ut på en tilsvarende ramme på 11,5 pst. pr. 1. januar 1981, men i tillegg ble det foreslått å justere for nivå pr. 1. oktober 1981 med 3,8 pst. Dette forslaget ble ikke anbefalt av bedriftens forhandlere.

For sivilingeniører er det vedtatt et forslag som gir justeringer på 10 pst. pr. 1. juli 1981, samt at bedriften skal foreta nødvendige tilpasninger mellom lønn og den enkeltes utvikling gjennom året.

For medlemmene av den lokale forening av Norsk Jern- & Metallarbeiderforbund har årslønnsutviklingen vært 7,7 pst. fra 1980-1981.

Under hovedforhandlingen for Rikslønnsnemnda fremla KV's prosess fullmektig tall, for NITO-gruppen på KV, som viser gruppens nivåutvikling i 1980 og 1981.

Tallene er som følger:

1980: 99,7

1981: 98,4

KV anfører at etter deres oppfatning må lønnsutviklingen for NITO-ingeniørene på KV relateres til NITO's egen Statistikk basert på alder. Gjøres det fås et forholdstall på 98,4 poeng framholder KV. Det tilsvarende tall for 1980 var 99,7 poeng. På denne bakgrunn fastslår KV en lønsmessig tilbakegang på 1.3 poeng.

Den økonomiske ramme for årets oppgjørLønnsjustering

K.V. framholder at bedriften i sine tilbud ved årets oppgjør på den ene side har tatt utgangspunkt i Regjeringens inntektspolitiske utspill og de resultater som har vært normdannende i de retningsgivende lønnsoppgjør i landet forøvrig. På den andre siden er det tatt hensyn til bedriftens lønnsevne og de gruppevise forhold.

K.V. viser til at den for NITO-gruppens vedkommende har lagt til grunn en kostnadsramme på 10,5 pst. for perioden 1. juli 1981 til 30. juni 1982. Grunnlaget for rammen er at 8 pst. skal kompensere for prisutvikling. K.V. har beregnet at 1,5 pst. skal kompensere for den reduksjon gruppen har hatt i nivå fra 1. juli 1980 til 30. juni 1981. 1 pst. (tilsvarende 2 pst. i nivå) skal benyttes av bedriften gjennom året for nødvendige lønnstilpasninger.

0211

Kompensasjon for pålagt reise på egen fritid

K.V. framholder at det under forhandlingene i 1980 mellom N.A.F. og NITO ble oppnådd enighet om en prinsipp-avtale for kompensasjon for pålagt reise på egen fritid.

K.V. framholder videre at dette kravet har vært reist ved fornyelser av overenskomster fra forskjellige arbeidstakerorganisasjoner i K.V. flere ganger tidligere. Bedriften har tidligere avvist kravet med bakgrunn i at denne form for kompensasjon først prinsippielt skulle aksepteres av N.A.F. Med bakgrunn i at prinsippet er akseptert i N.A.F.-området den 12. desember 1980, har bedriften blitt enig med K.V.-funksjonærenes tillitsmenn om å innføre en felles kompensasjonsordning for funksjonærene. Den aktuelle tvisten har sin begrunnelse i kompensasjonens størrelse, framholdes det.

K.V. viser i denne forbindelse til sitt tilbud til NITO. Det lyder slik:

"Som kompensasjon for reisetid utover 2 timer på egen fritid, gis pr. døgn kr 60 når full diettgodtgjørelse utbetales, og forøvrig kr 30 for reisetid utover 2 timer på egen fritid".

Videre viser K.V. til NITO's krav som lyder slik:

"Som kompensasjon for reisetid på egen fritid, gis 80% av ordinærtimelønn for den tid man er ute og reiser mellom kl 0600 - kl 2400. I tiden mellom kl 2400 - kl 0600 gis ingen godtgjørelse".

K.V. framholder at bedriftens tilbud tar sikte på å gi en rimelig kompensasjon for ulempene ved pålagt reise på egen fritid, samtidig som de ikke ser rom for en større kostnadsøkning. Totalt hadde K.V.-Kongsberg i 1980 37 000 reisedager med 110 0000 reisetimer. Kompensasjonen som er tilbudt er beregnet til å utgjøre et beløp tilsvarende 1 til 1,5 pst. av NITO-gruppens lønnsmasse, framholdes det.

RIKSLØNNSNEMNDAS BEMERKNINGER:

Tvisten gjelder ca. 850 arbeidstakere som omfattes av tariffavtalen mellom Norges Ingeniørorganisasjon - NITO og A/S Kongsberg Våpenfabrikk.

NITO har egen selvstendig overenskomst med KV. Av dette følger at lønnsoppgjøret for NITO ikke er bundet av inntektsreguleringsloven og dens forskrifter. Tariffavtalen mellom NITO og KV er ettårig med utløp pr. 30. juni. Det er således en forutsetning at medlemmenes lønninger vurderes en gang pr. år.

Overenskomstens del III - Særavtale omhandler i § 2 lønnsbestemmelser. Det er særlig avtalens § 2-1 som er relevant i denne sak. Dens ordlyd er som følger:

"Lønnsnivået for en bedrifts ingeniører/teknikere skal avpasses etter bedriftsmessige, bransjemessige og lokale forhold under hensyntagen til det alminnelige lønnsnivå for ingeniører/teknikere".

Partenes påstander og krav er gjengitt foran og det er redegjort for grunnlagene i avsnittet om partenes anførsler.

NITO har i sin påstand tatt inn krav om kompensasjon for pålagt reisevirksomhet utover ordinær arbeidstid. Kravet er identisk med NITOs krav framlagt under mekling. Etter henstilling fra Rikslønnsnemnda ble partene enige om å føre forhandlinger separat om dette spørsmål og parallelt med Rikslønnsnemndas behandling av de øvrige tvistemål. Partene har kommet fram til et resultat som Rikslønnsnemnda har tatt til etterretning.

NITOs krav kan sammenfattes slik:

- NITO-medlemmenes lønnsmasse heves med 18,3 pst. pr. 1. juli 1981. En slik regulering er i samsvar med målsettingen om å heve lønnsnivået for NITO-ingeniørene på KV opp til gjennomsnittlig lønnsnivå for NITO-ingeniører.

KVs standpunkt kan sammenfattes slik:

- Det gis et generelt tillegg på 8 pst. pr. 1. juli 1981.
- Til opprettelse av skjevheter i forbindelse med oppgjøret pr. 1. juli anvender bedriften ca. 1,5 pst. av lønns- massen etter individuell vurdering.
- I løpet av avtaleåret anvender bedriften ca. 2 pst. for nødvendige individuelle lønnstilpasninger for NITOs medlemmer.

Det tvistespørsmål nemnda skal ta stilling til blir etter dette:

- Størrelsen på den prosentsats NITO-gruppens lønnsmasse skal heves med.

Rikslønnsnemnda skal videre bemerke:

I dette tariffoppgjør påligger det Rikslønnsnemnda å fastlegge rammen for oppgjøret, mens det er opp til partene å bli enige om fordelingen. Oppnås det ikke enighet, vil det være Rikslønnsnemnda som på et senere tidspunkt må foreta den endelige fordeling. Om dette er det enighet mellom partene.

Det tilbud KV har framsatt overfor NITO-gruppen mener KV er i samsvar med Regjeringens inntektspolitiske utspill samt i overensstemmelse med de retningsgivende lønnsoppgjør. Videre er det tilpasset bedriftens lønnsevne og de gruppevise forhold.

NITO hevder på sin side at det tilbud KV har gitt vil føre til en ytterligere senking av lønnsnivået i forhold til sammenlignbar statistikk. NITO mener at gruppens lønns- masse må heves med 13,1 pst. for å unngå nivåsenking i forhold til et på forhånd lavt lønnsnivå. Det kreves 5,2 pst. for å heve gruppen opp til et lønnsnivå på 100 poeng dvs. til lønnsstatistikkenes gjennomsnittsnivå.

Under forhandlingene for Rikslønnsnemnda har det framkommet uenighet mellom partene om hvilke lønnsstatistikker det er korrekt å anvende.

NITO anvender N.A.F.-statistikken for å måle bedriftsgruppens lønnsnivå. Dette er en stor generell statistikk som omfatter teknisk personell i industrien. Den inkluderer ingeniører med to- og tre-årig teknisk skole i alle stillingskategorier, også de meget høyt avlønnede. Bruk av N.A.F.-statistikken i denne forbindelse finner KV ikke korrekt, idet KV ikke er en gjennomsnitts N.A.F.-bedrift. KV mener det korrekte vil være å bruke NITOs egen statistikk basert på alder og gruppe når bedriftsgruppens lønnsnivå skal måles, idet det er NITOs T0 statistikk (basert på alder) som anvendes for å bestemme lønnsnivået for NITO-gruppen på KV. NITO finner at NITO-gruppen på KV har hatt en lønnsmessig tilbakegang fra 1980 til 1981 på 3,4 poeng. KV finner at tilbakegangen kun vil være 1,3 poeng om statistikken anvendes slik de har anført. NITO anfører på sin side at N.A.F.-statistikken har vært anvendt siden 1977.

KV har under behandling for Rikslønnsnemnda tilkjennegitt at de har forståelse for nødvendigheten av å kompensere for den lønnsmessige nivåreduksjon NITO-gruppen på KV har hatt. KV finner imidlertid at dette er tatt hensyn til i deres tilbud i det det er avsatt 1,5 pst. av lønnsmassen til dette formål. NITOs syn på dette spørsmål er det redgjort for foran. Sammenfattende innebærer NITOs syn at KVs tilbud betyr en ytterligere nivåsenking.

KV har som vedlegg til sitt prosess-skrift en oversikt over de lønnsmassereguleringer som er foretatt for funksjonærer på KV i inneværende år:

Følgende tall er tatt fra denne tabell:

<u>Regulring pr.</u>	<u>1.1.81</u>	<u>1.7.81</u>	<u>1.10.81</u>
NITO			
Norske Sivil- ingeniørers forening (PIE)		10 pst.	
Norges Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funk- sjonærer (NFATF)	11,5 pst.		3,8 pst.
Norsk Arbeids- lederforbund (NALF)	11,5 pst.		3,8 pst.
Handel og Kontor i Norge (NHKF)	11,5 pst.		
Statstjeneste- mannskartetlet (STAFO)	11,5 pst.		

De oppgitte tall er godtatt av NITO, men under behandlingen for Rikslønnsnemnda har NITO pekt på at den overenskomst sivilingeniørene har med KV inneholder en bestemmelse om at denne gruppen i tillegg til et generelt tillegg på 10 pst., skal ha 2 pst. til oppjustering av skjevheter. Videre er denne gruppe gitt en garanti om at dens relative lønnsnivå pr. 30. juni 1982 skal være det samme som nå. Dette er betingelser som ligger klart over det tilbud KV har gitt NITO-gruppen, mener NITO.

Rikslønnsnemndas medlemmer Myrvoll, Alexander og Hernes viser til det tilbud KV har framsatt under meklingen. Dette tilbud gir en nivåøkning på 11,5 pst. pr. 1. juli 1981. Disse medlemmer finner at dette tilbud er i bedre overensstemmelse med de lønnsreguleringer som har funnet sted ved KV dette året, enn den påstand bedriften har nedlagt for Rikslønnsnemnda. Rikslønnsnemndas flertall er etter dette kommet til at NITO-gruppens lønnsmasse heves med 11,5 pst. pr. 1. juli 1981. Det forutsettes at bedriften i samråd med NITO-gruppen foretar fordelingen på generelt tillegg og på individuelle tillegg.

Nemndas medlem Norderud med tilslutning av Dahl fastholder prinsipielt KV' påstand, men kan subsidiært gi sin tilslutning til flertallet.

Nemndas medlem Skaug påpeker at flertallets vedtak neppe vil føre til noen økning av NITO-gruppens relative lønnsnivå, og mener ut fra dette at det burde vært gitt et høyere tillegg. Han fastholder derfor NITO's påstand.

Rikslønnsnemndas medlem Liv Buck vil bemerke:

Twisten i denne sak, mellom NITO og Kongsberg Våpenfabrikk A/S, vedrører revisjon av en overenskomst - en ett-årig avtale - med utløp 30/6-1981. Twisten vedrører 700 arbeidstakere (ingeniører og teknikere ved bedriften).

Overenskomsten er opprettet direkte med bedriften.

Bedriften er ikke medlem av noen arbeidsgiverforening.

Fra NITO's side er det framholdt at revisjonen av overenskomsten pr. 30/6-1981 ikke er bundet av inntektsreguleringsloven og dens forskrifter, idet NITO har selvstendig overenskomst med K.V.

Et flertall i Rikslønnsnemnda har dog avgitt en kjennelse pr. 20/6-1981 for 2. avtaleår i LO/N.A.F.-området som gjelder godt over 200.000 LO-medlemmer og som fastsetter et generelt tillegg på kr. 0.74 pr. time for disse lønnstakergrupper.

X Rikslønnsnemndas medlem Liv Buck mener derfor at kjennelsen i tvisten mellom NITO og Kongsberg Våpenfabrikk A/S skulle ha vært analog med kjennelsen i LO/N.A.F.-oppgjøret for 2. avtaleår 1981 - d.v.s. et generelt tillegg på kr. 128.- pr. måned, og de øvrige bestemmelser i Rikslønnsnemndas kjennelse for resterende del av tariffperioden.

S L U T N I N G:

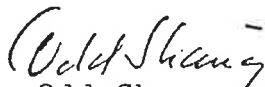
I overenskomsten mellom A/S Kongsberg Våpenfabrikk og Norges Ingeniørorganisasjon - NITO gjøres følgende endring: NITO-medlemmenes lønnsmasse heves med 11,5 pst. pr. 1. juli 1981.

Lønnsforhøyelsene gjøres ikke gjeldende for arbeidstakere som er sluttet i bedriften før 25. november 1981.

Ole Myrvoll

Alf Hernes

Liv Buck

Odd Skaug

Finn Alexander

Vilhelm Dahl

Thor Norderud